

2. Η στάσις

ε) Οι μορφασμοί

Σχετικόν είναι και το ζήτημα των μορφασμών. Τινές συνηθίζουν να συνοδεύουν την απόδοσιν των υπ' αυτών ψαλλομένων ύμνων δι' ανεπιτρέπτων μορφασμών, οι οποίοι αποβλέπουν «είτε εις το να προσδώσουν έμφασίν τινα εις το ψαλλόμενον, είτε εις το να διευκολύνουν την ομαλήν έξοδον της φωνής, είτε διά ν' αποδώσουν επί το καλύτερον το άσμα. Και αι τρεις πάντως αύται περιπτώσεις δεν δικαιολογούν, νομιζομεν, τας παραμορφώσεις του προσώπου, ή το υπερβολικόν άνοιγμα του στόματος ή τας συσπάσεις των μυών. Με ολίγην καλήν θέλησιν δύναται να διορθωθή το άτοπον. Τοιούτοι μορφασμοί προσιδιάζουν μάλλον εις τους καλλιτέχνας του άσματος. Όχι εις τους ιερούς υμνωδούς. Μεταξύ δε των προσόντων ενός καλού οπωσδήποτε ιεροψάλτου, είναι και το ψάλλειν άνευ μορφασμών και περιπτών κινήσεων. Δια παλαιούς της ιεράς τέχνης μύστας διασήμους του στασιδίου κατόχους, πολλάκις λέγεται μετά θαυμασμού ότι εσυνήθιζον να ψάλλουν ακίνητοι. Χωρίς ουδέ το παράπαν να κινούν την κεφαλήν των δεξιά ή αριστερά. Χωρίς τον παραμικρόν μορφασμόν. Έπειτα ας μη λησμονώμεν ποτέ ότι ως είπομεν, η σοβαρότης ενός ανθρώπου είναι συνάρτησις πολλών επί μέρους λεπτομερειών. Οι μορφασμοί διευκολύνουν μόνον την φαιδρότητα και την ιλαρότητα και ουδέν πλέον. Δι' αυτό με κάθε τρόπον πρέπει να τους αποφεύγη πας κηδόμενος εαυτού ιεροψάλτης. Βεβαίως δεν αναφερόμεθα εις τους από φύσεως νευρικούς μορφασμούς (τρυκ). Περί αυτών δεν δυνάμεθα να έχωμεν λόγον.